

Boyd, J. H., De, Nicolo G., and Jalal, A. "Bank Risk Taking and Competition: New Theory, New Empirics". *IMF Working Paper*, no. 06/297 (2006).

Beck, T., Demircuc-Kunt, A., and Levine, R. "Bank Concentration, Competition and Crises". *Journal of banking and Finance*, no. 30 (2004): 1581-1603.

Cetorelli, N., Hirtle, B., and Morgan, D. "Trends in Financial Market Concentration and Their Implications for Market Stability". *Economic Policy Review, Federal Reserve Bank of New York* (2007).

Dell'Ariccia, G., Igan, D., and Laeven, L. "Credit Booms and Lending Standards: Evidence from the Subprime Mortgage Market". *Journal of Money, Credit and Banking*, vol. 44, no. 2-3 (2012): 367-384.

De, Nicolo G. "Size, Charter Value and Risk in Banking: An International Perspective". *International Finance Discussion Paper #689*, Board of Governors of the Federal Reserve System (2000).

Dell'Ariccia, G., and Marquez, R. "Lending Booms and Lending Standards". *Journal of Finance*, vol. 61, no. 5 (2006): 2511-2546.

Dick, A. "Nationwide Branching and Its Impact on Market Structure, Quality and Bank Performance". *Journal of Business*, vol. 79, no. 2 (2006): 567-592.

Dagher, J., and Fu, N. "What Fuels the Boom Drives the Bust: Regulation and the Mortgage Crisis". *IMF Working Paper*, no. 11/215 (2012).

Demyanyuk, Y., and Loutschina, E. "Mortgage Companies and Regulatory Arbitrage". *Working Paper* (2012).

Gambacorta, L., and van, Rixtel A. "Structural Bank Regulation Initiatives: Approaches and Implications". *BIS Working Paper*, no. 412 (2013).

Haldane, A. "On Being the Right Size" *Speech given at Institute of Economic Affairs 22nd Annual Series, The 2012 Beesley Lectures at the Institute of Directors*, 2012.

Hasan, I., and Marinc, M. "Should Competition Policy in Banking Be Amended during Crises? Lessons from the EU". *Working Paper* (2013).

Jimenez, G., Lopez, J., and Saurina, J. "How Does Competition Impact Bank Risk-Taking?". *Federal Reserve Bank of San Francisco Working Paper*, no. 23 (2007).

Laeven, L., and Levine, R. "Is There a Diversification Discount in Financial Conglomerates?". *Journal of Financial Economics*, vol. 85, no. 2 (2007): 331-367.

Matutes, C., and Vives, X. "Imperfect Competition, Risk Taking and Regulation in Banking". *European Economic Review*, vol. 44 (2000): 184-216.

Ratnovski, L. "IMF Working Paper. Competition Policy for Modern Banks" <http://www.imf.org/external/pubs/ft/wp/2013/wp13126.pdf>

Repullo, R. "Capital Requirement, Market Power, and Risk-Taking in Banking". *Journal of Financial Intermediation*, vol. 13 (2004): 156-182.

УДК 336.1:005.2

ПРОБЛЕМАТИКА ОЦІНЮВАННЯ ВИКОНАННЯ БЮДЖЕТНИХ ПРОГРАМ В УКРАЇНІ

© 2014 НАБОКА Т. С.

УДК 336.1:005.2

Набока Т. С. Проблематика оцінювання виконання бюджетних програм в Україні

З метою визначення відповідності вимог застосування програмно-цільового бюджетування в Україні було проаналізовано наявні результативні показники ефективності та якості виконання бюджетних програм. Встановлено, що переважна більшість показників конкретно не спрямовані на кінцевий соціально-економічний результат. Розкрито сутність критеріїв оцінки ефективності та запропоновано перелік можливих показників виконання бюджетної програми в галузі освіти. Розроблено методуку оцінки виконання бюджетних програм на прикладі бюджетної програми «Підготовка кадрів вищими навчальними закладами III і IV рівнів акредитації». Дана методика може бути адаптованою для оцінювання виконання будь-якої бюджетної програми, за умови розроблення нових показників оцінювання. Перегляд і реформування оцінювання виконання бюджетних програм в Україні дозволить значно підвищити ефективність використання бюджетних коштів та управління видатковою частиною бюджету.

Ключові слова: програмно-цільове бюджетування, бюджетна програма, ефективність, оцінювання, результативність, показники виконання

Рис.: 1. **Табл.:** 2. **Формул:** 4. **Бібл.:** 10.

Набока Тетяна Сергіївна – аспірантка, кафедра фінансів, Київський національний економічний університет ім. В. Гетьмана (пр. Перемоги, 54/1, Київ, 03068, Україна)

E-mail: dedi85@yandex.ua

УДК 336.1:005.2

UDC 336.1:005.2

Набока Т. С. Проблематика оценивания выполнения бюджетных программ в Украине

Naboka T. S. Problems of Estimation of the Budget Programs in Ukraine

С целью определения соответствия требованиям применения программно-целевого бюджетирования в Украине были проанализированы имеющиеся результативные показатели эффективности и качества выполнения бюджетных программ. Установлено, что преобладающее большинство показателей конкретно не направлены на конечный социально-экономический результат. Раскрыта сущность критериев оценки эффективности и предложен перечень возможных показателей выполнения бюджетной программы в области образования. Разработана методика оценивания выполнения бюджетных программ на примере бюджетной программы «Подготовка кадров высшими учебными заведениями III и IV уровней аккредитации». Данная методика может быть адаптирована для оценки выполнения любой бюджетной программы, при условии разработки новых показателей оценки. Пересмотр и реформирование оценивания выполнения бюджетных программ в Украине позволит значительно повысить эффективность использования бюджетных средств и управления расходной частью бюджета.

In order to determine compliance with the requirements of the application of performance budgeting in Ukraine the existing productive performance indicators and quality of budget programs were analyzed. It was found that the vast majority of indicators are not specifically aimed at the final socio-economic results. The essence of the performance criteria was revealed and a list of possible indicators of implementation of the budget of the education program was offered. The technique of estimation of the budget programs was developed on an example of the budget program "Training of Higher Education Institutions of III and IV Levels of Accreditation." This technique can be adapted to assess the performance of any of the budget program, subject to the development of new indicators to measure. Review and reform of evaluation of the budget programs in Ukraine will significantly improve the efficiency of budgetary and management expenditure side of the budget.

Key words: performance and goal budgeting, budget program, efficiency, evaluation, effectiveness, performance indicators.

Pic.: 1. **Tabl.:** 2. **Formulae:** 4. **Bibl.:** 10.

Ключевые слова: программно-целевое бюджетирование, бюджетная программа, эффективность, оценка, результативность, показатели выполнения.

Рис.: 1. **Табл.:** 2. **Формул:** 4. **Библ.:** 10.

Набока Татьяна Сергеевна – аспирантка, кафедра финансов, Киевский национальный экономический университет им. В. Гетьмана (пр. Победы, 54/1, Киев, 03068, Украина)

E-mail: dedi85@yandex.ru

Naboka Tatiana S. – Postgraduate Student, Department of Finance, Kyiv National Economic University named after. V. Getman (pr. Peremogy, 54/1, Kyiv, 03068, Ukraine)

E-mail: dedi85@yandex.ru

З моменту запровадження програмно-цільового методу у бюджетному процесі в Україні пройшло вже більше десяти років, що, безперечно, мало позитивний вплив на управління видатковою частиною бюджету. Але за цей час так і не було досягнуто повноцінного та комплексного застосування всіх його елементів. Однією з головних перешкод реалізації в повному обсязі даного методу є труднощі з визначенням показників виконання бюджетних програм. Тому питання щодо методики оцінки виконання бюджетних програм має велике наукове та практичне значення.

Проблеми ефективності використання бюджетних коштів і підходи щодо оцінки виконання бюджетних програм досліджували такі вітчизняні вчені, як Павлюк К. В. [1], Васютинська Л. А. [2], Радіонов Ю. Д. [3], Фартушна А. І. [4], Федченко Т. В. [5] та ін. Проте, незважаючи на наявність наукових праць і розробок, дана проблематика є майже недослідженою, а деякі пропозиції щодо вдосконалення є досить дискусійними. Тому питання розроблення нових підходів до оцінювання виконання бюджетних програм в Україні є важливим і актуальним.

Обґрунтована оцінка виконання бюджетних програм має велике значення для управління видатками бюджету. Так, стає можливим правильно визначати напрямки соціально-економічної діяльності держави, оцінювати одержані результати та ефективність використання коштів, направлених на здійснення відповідних заходів. Інформація щодо фактичного виконання бюджетних програм допомагає керівникам приймати зважені та умотивовані рішення. Але якщо показники та критерії виконання програм не досить вагомі та чіткі, виникає загроза прийняття неаргументованих суб'єктивних рішень щодо реалізації бюджетної політики. У результаті можуть бути не досягнуті намічені цілі, а контроль за ефективністю витрачання бюджетних коштів втрачає значимість.

Наукові підходи зарубіжних і вітчизняних науковців щодо оцінювання бюджетних програм, теоретичні засади існуючих показників виконання бюджетних програм, у тому числі законодавчо закріплених в Україні показників результативності, уже висвітлено у попередній публікації автора [6]. Зазначимо, що на законодавчому рівні відповідно до Концепції застосування програмно-цільового методу в бюджетному процесі використовують такі результативні показники, як показники затрат, продукту, ефективності та якості [7]. Крім того, Концепцією визначається, що застосування результативних показників дає змогу чітко показати ефективність використання бюджетних коштів, співвідношення досягнутих результатів і витрат, тривалість виконання бюджетної програми, її необхідність і відповідність визначеній меті, а також порівнювати результати виконання бюджетних програм у динаміці за роками та між головними розпорядниками бюджетних коштів, визначати найефективніші бюджетні програми при розподілі бюджетних коштів. Але, як показує практика, результативні показники, які були розроблені та наразі використовуються для оцінки виконання бюджетних програм, не здатні повною мірою виконувати зазначені завдання.

На недосконалість показників виконання бюджетних програм і необхідність розробки нових уже звертали увагу вітчизняні вчені. Так, Циганенко О. В. вказує на те, що: «процедури і методології розробки і реалізації бюджетних програм не повною мірою відповідають вимогам програмно-цільового методу планування. Цілі й очікувані результати багатьох програм сформульовані аморфно, без чітких кри-

теріїв і індикаторів оцінки їхнього досягнення. Внаслідок цього кошти, що виділяються на більшість бюджетних програм, з одного боку, фактично є різновидом кошторисного фінансування виконуваних органами виконавчої влади поточних функцій, а з іншого боку, обсяг цих коштів практично постійно піддається зміні, тим самим виправдовується нечіткість формулювання цілей і результатів програм і недостатня відповідальність за їхнє досягнення» [8].

Вітчизняний дослідник Васютинська Л. А. також відзначає низьку якість затверджених результативних показників і пропонує власний механізм використання індикаторів оцінки ефективності використання коштів бюджету [2]. Дані індикатори мають відповідати цілям конкретної програми, а також об'єднувати у собі не тільки фінансові та економічні, а й кадрові, виробничі показники та показники соціального ефекту. Науковець зазначає, що для визначення ефективності та результативності бюджетних видатків кожному індикатору присвоюється певна кількість балів. На основі бальних значень індикаторів ефективності відповідної групи показників розраховується коефіцієнт ефективності групи. Для визначення ефективності бюджетних видатків певної групи необхідно бальне значення коефіцієнта ефективності групи порівняти з його максимальним значенням. Також автором пропонується формула визначення загальної показника ефективності. Ми вважаємо, що дана методика визначення рівня ефективності бюджетних видатків є досить цікавою, але використання бальних значень індикаторів ефективності є досить загальним і суб'єктивним критерієм, що не повною мірою відповідає визначеним вимогам.

В іншому дослідженні науковцем Федченко Т. В. розроблено методику оцінки ефективності виконання бюджетних програм [5]. За результатами зазначеного дослідження загальна ефективність бюджетних програм окремої галузі за результатами експертних оцінювань складається з наступних елементів: економічність використання бюджетних ресурсів; ефективність використання матеріальних ресурсів; соціальний ефект від бюджетної програми; економічна ефективність у межах галузі; ефективність використання трудових ресурсів. Крім того, автор зазначає, що вагомість кожного складника вважається рівнозначною, тобто коефіцієнт вагомості становить одиницю. У свою чергу кожен зі складників загальної ефективності рекомендується визначати за допомогою системи індексів виконання встановлених нормативів або у порівнянні з минулим періодом (роком) в разі, якщо норматив не встановлено. На наш погляд, зазначена методика є досить деталізованою та дозволяє покращити якість оцінки виконання бюджетних програм. Однак, вважаємо, що при внесенні сутнісних змін та уточнень оцінка здійснюватиметься ще більш якісніше.

Відштовхуючись від визначення, що «методика – це сукупність, послідовність, порядок використання різних прийомів та методів у дослідженні; своєрідний тактичний план, що визначає спосіб і послідовність вирішення конкретного наукового чи практичного завдання» [9], пропонуємо використовувати таку послідовність оцінки виконання бюджетних програм, подану на *рис. 1*.

Зазначимо, що, на нашу думку, методика оцінки ефективності виконання бюджетних програм, яку запропоновано Федченко Т. В. (далі – базова методика), потребує реформування щодо кожного із визначених етапів. Так, у базовій методиці автор використовує лише ті показники,

Рис. 1. Етапи реалізації методики оцінки виконання бюджетних програм

які були розроблені на законодавчому рівні та затверджені в Паспортах аналізованих бюджетних програм. Але ми вважаємо, що наявні результативні показники є недостатніми для якісного оцінювання, а тому систему показників виконання бюджетних програм необхідно реформувати. З цією метою розглянемо показники, які використовуються при оцінюванні окремої бюджетної програми (на прикладі «Підготовка кадрів вищими навчальними закладами III і IV рівнів акредитації») [10]. Для оцінки даної бюджетної програми використовується достатньо велика кількість показників. У результаті аналізу було підтверджено припущення, що встановлені законодавством показники затрат, продукту, ефективності та якості не надають можливості реально оцінити результат виконання бюджетної програми. Вважаємо, що показники затрат і продукту не служать оцінці виконання бюджетної програми, а є лише інформаційною базою для розрахунку реальних показників. Показники ефективності та якості можуть бути використані для оцінки виконання бюджетної програми, але потребують певного перегрупування. Тому нами було розроблено власну систему показників оцінки виконання бюджетної програми, до складу якої ввійшла лише частина діючих результативних показників із груп ефективності (у кількості 4: витрати на 1 аспіранта, які навчаються без відриву від виробництва; витрати на 1 аспіранта з відривом від виробництва; витрати на 1 докторанта; витрати на 1 приведенного студента) та якості (у кількості 4: відсоток осіб, які отримують відповідний документ про освіту; відсоток студентів, які будуть прийняті на денну форму навчання на державне замовлення; відсоток працевлаштованих випускників денної форми навчання у загальному обсязі випускників денної форми навчання; відсоток аспірантів і докторантів, які успішно завершать навчання та захистять дисертації у загальному випуску). Показники виконання зазначеної бюджетної програми пропонуємо класифікувати за п'ятьма групами, а саме: за показниками рівня забезпечення виконання бюджетної програми (*providing*), використання бюджетних коштів (*using*), затрат (*costs*), якості (*quality*) і досягнутих результатів (*achieved results*) (табл. 1).

Зазначимо, що показники груп *P* і *U* є спільними (однотипними) для оцінки всіх бюджетних програм, а групи *C*, *Q* і *R* вимагають розроблення спеціальних вузькопрофільних показників. Крім того, кількісний та якісний склад показників може змінюватись залежно від вимог часу та поставлених цілей.

Наступним етапом є побудова системи математичних розрахунків. Так, вимірювати визначені в табл. 1 показники, аналогічно до базової методики [5], пропонуємо за допомогою індексів виконання (*I*), які розраховуються співставленням фактичного результату ($\Pi_{факт}$) і запланованих показників ($\Pi_{план}$) у межах бюджетного періоду:

$$I = \frac{\Pi_{факт}}{\Pi_{план}} \quad (1)$$

Але, на відміну від Федченко Т. В., ми вважаємо, що визначені групи показників мають різну вагомість, яка має визначатись експертним шляхом на рівні провідних профільних установ (у нашому випадку Міністерством освіти і науки України). Так, відповідно до мети зазначеної бюджетної програми, а саме: забезпечення реалізації прав громадян України на безоплатне здобуття вищої освіти в державних навчальних закладах (підготовка фахівців, аспірантів та докторантів) та організації навчального процесу вищими навчальними закладами в умовах жорсткої фінансової політики [10] вагомішими, на нашу думку, є саме показники досягнутих результатів.

Оцінювати ефективність виконання бюджетної програми пропонуємо за значенням зведеного показника рівня виконання бюджетної програми, який розраховується за такою формулою:

$$D_{заг} = \frac{D_Q \cdot W_Q + D_R \cdot W_R}{D_C} \cdot D_U \cdot \frac{1}{D_P} \quad (2)$$

де $D_{заг}$ – загальний рівень виконання бюджетної програми;

- D_Q – рівень якості виконання бюджетної програми;
- D_R – рівень досягнутого результату;
- W_i – вагомість груп;
- D_C – рівень затрат;
- D_U – рівень використання бюджетних коштів;
- D_P – рівень забезпечення виконання бюджетної програми.

Так, загальний рівень виконання бюджетної програми визначено шляхом співставлення отриманих результатів та використаних коштів (витрат). Зазначимо, що дане значення передбачає також коригування відповідно до рівня використання бюджетних коштів та умов забезпеченості, що особливо є актуальним при систематичному недофінансуванні бюджетних програм.

Загальне значення індексу для кожної групи розраховуємо також аналогічно до базової методики [5] за допомогою середньгеометричної простої:

$$\bar{x} = \sqrt[n]{x_1 \cdot x_2 \cdot \dots \cdot x_n} \quad (3)$$

Зазначимо, що для групи *Q* у розрахунках використовуються як показники-стимулятори, так і показники-дестимулятори, які у формулі набувають вигляду $1 / I$. Так, рівень якості виконання бюджетної програми розраховується за такою формулою:

$$D_Q = \sqrt[12]{Q_1 \cdot Q_2 \cdot Q_3 \cdot Q_4 \cdot Q_5 \cdot \frac{1}{Q_6} \cdot Q_7 \cdot Q_8 \cdot \frac{1}{Q_9} \cdot \frac{1}{Q_{10}} \cdot Q_{11} \cdot Q_{12}} \quad (4)$$

Система показників виконання бюджетної програми «Підготовка кадрів вищими навчальними закладами III і IV рівнів акредитації»

Показники оцінювання	Інформаційна база	У. п.
1	2	
<i>Показники рівня забезпечення виконання бюджетної програми (P)</i>		
Урахування у планових показниках необхідного обсягу видатків на вищу освіту, визначеного експертним шляхом на наступний плановий період	Бюджетна звітність	P1
Співвідношення планових показників та показників з урахуванням змін	Бюджетна звітність	P2
Співвідношення касового виконання видатків та планових видатків за підсумками року	Бюджетна звітність	P3
<i>Показники використання бюджетних коштів (U)</i>		
Частка незаконного використання бюджетних коштів вищими навчальними закладами, виявлених органами державного фінансового контролю	Звіти про проведення ревізій та перевірок	U1
Частка нецільового використання бюджетних коштів вищими навчальними закладами, виявлених органами державного фінансового контролю	Звіти про проведення ревізій та перевірок	U2
Частка неефективного використання бюджетних коштів вищими навчальними закладами, виявлених органами державного фінансового контролю	Звіти про проведення ревізій та перевірок	U3
<i>Показники затрат (C)</i>		
Зміна витрат з розрахунку на одну особу, яка отримує вищу освіту	Бюджетна звітність / Статистична звітність	C1
Зміна витрат з розрахунку на одного аспіранта, що навчається з відривом від виробництва	Бюджетна звітність / Статистична звітність	C2
Зміна витрат з розрахунку на одного аспіранта, що навчається з без відриву від виробництва	Бюджетна звітність / Статистична звітність	C3
Зміна витрат з розрахунку на одного докторанта	Бюджетна звітність / Статистична звітність	C4
<i>Показники якості (Q)</i>		
Зміна частки студентів вищих навчальних закладів, які отримують стипендію з бюджету	Відомча звітність	Q1
Зміна частки студентів вищих навчальних закладів, які отримали диплом з відзнакою	Відомча звітність	Q2
Зміна кількості осіб, які підвищують професійну кваліфікацію	Відомча звітність	Q3
Зміна кількості осіб, які навчаються в аспірантурі та докторантурі	Відомча звітність	Q4
Зміна частки охоплення осіб, які навчаються за державним замовленням	Відомча звітність	Q5
Зміна кількості осіб, що навчаються, які припадають на одного викладача / майстра виробничого навчання (перевищення встановленого нормативу)	Відомча звітність	Q6
Зміна частки викладачів, які підвищили (що підтвердили) свою кваліфікаційну категорію	Відомча звітність	Q7
Зміна рівня вищої освіти відповідно до державних освітніх стандартів за результатами моніторингу якості навчання	Відомча звітність	Q8
Зміна кількості осіб, які були відраховані і виключені з вищих навчальних закладів	Відомча звітність	Q9
Зміна частки вищих навчальних закладів, що вимагають проведення капітального ремонту	Відомча звітність	Q10
Зміна частки вищих навчальних закладів, що мають матеріально-технічну базу для успішної реалізації інноваційних освітніх програм, що дозволяють підвищити якість освіти	Відомча звітність	Q11
Зміна середньомісячної номінальної нарахованої заробітної плати працівників вищих навчальних закладів відповідно до середньомісячної заробітної плати працівників, зайнятих в економічній сфері	Статистична звітність	Q12
<i>Показники досягнутих результатів (R)</i>		
Зміна кількості осіб, які отримують вищу освіту	Відомча звітність	R1

1	2	3
Зміна частки випускників вищих навчальних закладів, які були працевлаштовані за отриманою спеціальністю в перший рік, у загальній чисельності випускників таких закладів	Відомча звітність	R2
Зміна частки студентів вищих навчальних закладів, які навчаються за договорами з роботодавцями	Відомча звітність	R3
Зміна кількості студентів, які отримують вищу професійну освіту на основі контрактно-цільової підготовки	Відомча звітність	R4
Зміна кількості аспірантів та докторантів, які отримують вищу професійну освіту на основі контрактно-цільової підготовки	Відомча звітність	R5
Зміна кількості студентів, які отримають відповідний документ про освіту	Відомча звітність	R6
Зміна частки аспірантів та докторантів, які своєчасно захистять дисертації	Відомча звітність	R7
Зміна кількості осіб, які за результатами наукової діяльності отримали патенти	Відомча звітність	R8

Останнім етапом є встановлення критеріїв, за допомогою яких можливо оцінити виконання бюджетної програми. Так, відповідно до загальновищезначених умов ефективності нами було розроблено шкалу розрахункових значень. При побудові даної шкали ми відштовхувались від того, що програму можна вважати виконаною ефективно, якщо $D_U = 1$, $D_Q = 1$ і $D_R = 1$, причому рівень затрат є незмінним, а її фінансування відбувалось своєчасно і у повному обсязі (табл. 2). Також зазначимо, що шкала не враховує вагомості груп, а тому при практичному застосуванні вимагає коригування (внесення відповідних змін).

Таблиця 2

Шкала розрахункових значень показника виконання бюджетної програми

Значення рівня виконання бюджетної програми	Оцінка виконання бюджетної програми
$D_{заз} < 1$	Критичне виконання
$1 < D_{заз} < 2$	Низький рівень виконання
$D_{заз} = 2$	Ефективне виконання
$D_{заз} > 2$	Дуже ефективне виконання

Здійснивши всі відповідні розрахунки та співставивши одержаний результат за шкалою розрахункових значень, можливо отримати загальний висновок про стан виконання бюджетної програми. Якщо рівень виконання бюджетної програми становить менше 1, то для урядовців це має бути вагомим індикатором, який передбачає перегляд якісного складу показників виконання програми та умов її забезпечення, а також може слугувати підставою для відмови у подальшому затвердженні. Відповідно, програми, які мають рівень 2 і більше, повинні мати привілеї, тобто при плануванні видатків бюджету мають бути першочергово внесеними до проекту на наступний період.

Зазначимо, що наразі провести повні розрахунки та оцінити виконання зазначеної бюджетної програми за розробленими показниками неможливо у зв'язку з відсутністю деталізованої статистичної інформації. Тільки затвердження та використання їх на загальнодержавному рівні забезпечить повноцінне застосування даної методики.

Зауважимо, що методика оцінки ефективності виконання бюджетних програм, визначена Федченко Т. В., відрізняється від запропонованої нами як системою по-

казників виконання, так і основною математичною формулою визначення загального рівня виконання бюджетної програми. Крім того, у базовій методиці взагалі відсутній критеріальний апарат як завершуючий етап оцінки. Тому після реформування методика оцінки виконання бюджетних програм набуває зовсім іншого, нового змісту.

ВИСНОВКИ

Ми вважаємо, що на відміну від визначеної законодавством зазначена методика надає більш реальну, обґрунтовану та якісну оцінку виконання бюджетної програми «Підготовка кадрів вищими навчальними закладами III і IV рівнів акредитації». Дана методика може бути адаптованою для оцінювання рівня виконання будь-якої бюджетної програми за умови розроблення нових показників виконання. Її використання на загальнодержавному рівні значно підвищить ефективність використання бюджетних коштів та управління видатковою частиною бюджету. ■

ЛІТЕРАТУРА

1. Павлюк К. В. Оцінка виконання бюджетних програм: результативні показники / К. В. Павлюк // Фінанси України. – 2005. – № 2. – С. 70 – 77.
2. Васютинська Л. А. Видатки бюджету у системі забезпечення соціально-економічного розвитку в Україні: проблеми та реалії / Л. А. Васютинська // Вісник Харківського національного технічного університету сільського господарства: Економічні науки. Вип. 98. – Харків: ХНТУСГ, 2010 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://khntusg.com.ua/files/sbornik/vestnik_98/22.pdf
3. Радіонов Ю. Д. Проблематика ефективності використання бюджетних коштів / Ю. Д. Радіонов // Фінанси України. – 2011. – № 5. – С. 47 – 55.
4. Фартушна А. І. Оцінка результативності та ефективності реалізації державних цільових програм в Україні / А. І. Фартушна [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.kbuara.kharkov.ua/e-book/conf/2011-2/doc/2/12.pdf>
5. Федченко Т. В. Оцінка ефективності виконання бюджетних програм галузі охорони здоров'я / Т. В. Федченко // Вісник ЖДТУ. – 2010. – № 3 (53). – С. 105 – 110.
6. Невешкіна Т. С. Проблеми визначення показників результативності виконання бюджетних програм в Україні // Вісник Дніпропетровського університету. Серія: Економіка. Випуск 6 (2), Т. 20, № 10/1. – 2012. – С. 106 – 115.

7. Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Концепції застосування програмно-цільового методу в бюджетному процесі» від 14 вересня 2002 р. № 538-р.

8. **Циганенко О. В.** Оцінка ефективності стратегій соціо-еколого-економічного розвитку міських територій / О. В. Циганенко // Кримський економічний вісник. – 2013. – № 2, 4.3. – С. 121 – 126.

9. Філософія. Конспект лекцій / [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://pidruchniki.com/1256060737608/filosofiya/ponyattya_metodu_klasifikatsiya_metodiv_naukovogo_piznannya_harakteristika

10. Бюджетна програма Підготовка кадрів вищими навчальними закладами III і IV рівнів акредитації (КПКВК ДБ 2201160) / Наказ Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України, Міністерства фінансів України 06.07.2011 № 750/816.

REFERENCES

Fartushna, A. I. "Otsinka rezultatyvnosti ta efektyvnosti realizatsii derzhavnykh tsilyovykh prohram v Ukraini" [Evaluation of the effectiveness and efficiency of implementation of national target programs in Ukraine]. <http://www.kbuapa.kharkov.ua/e-book/conf/2011-2/doc/2/12.pdf>

Fedchenko, T. V. "Otsinka efektyvnosti vykonannya biudzhetykh prohram haluzi okhorony zdorov'ia" [Evaluating the effectiveness of budget programs health]. *Visnyk ZhDTU*, no. 3 (53) (2010): 105-110.

"Filosofia. Konspekt leksii" [Philosophy. Lecture]. http://pidruchniki.com/1256060737608/filosofiya/ponyattya_metodu_klasifikatsiya_metodiv_naukovogo_piznannya_harakteristika

[Legal Act of Ukraine] (2002).

[Legal Act of Ukraine] (2011).

Nievieshkina, T. S. "Problemy vyznachennia pokaznykiv rezultatyvnosti vykonannya biudzhetykh prohram v Ukraini" [Problems of determination of the effectiveness of budget programs in Ukraine]. *Visnyk Dnipropetrovskoho universytetu. Serii: Ekonomika*, vol. 20, no. 10/1 (2012): 106-115.

Pavliuk, K. V. "Otsinka vykonannya biudzhetykh prohram: rezultatyvni pokaznyky" [Evaluation of budget programs: performance indicators]. *Finansy Ukrainy*, no. 2 (2005): 70-77.

Radionov, Yu. D. "Problematyka efektyvnosti vykorystannia biudzhetykh koshtiv" [The issue of efficient use of public funds]. *Finansy Ukrainy*, no. 5 (2011): 47-55.

Tsyhanenko, O. V. "Otsinka efektyvnosti stratehii sotsio-ekoloho-ekonomichnoho rozvytku misykykh terytorii" [Evaluating the effectiveness of strategies for socio-ecological-economic development of urban areas]. *Krymskyi ekonomichnyi visnyk*, no. 2,4.3 (2013): 121-126.

Vasiutynska, L. A. "Vydatky biudzhetu u systemi zabezpechennia sotsialno-ekonomichnoho rozvytku v Ukraini: problemy ta realii" [Budget expenditures in the system for social and economic development in Ukraine: Challenges and Realities]. http://khntusg.com.ua/files/sbornik/vestnik_98/22.pdf